

ВСТУП ДО НАТО. ЩО ТРЕБА ЗРОБИТИ УКРАЇНІ?

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Тези присвячені пріоритетам України в процесі набуття членства НАТО.

Ключові слова: НАТО, Альянс, інтеграція, безпека.

Abstract

Theses devoted to the priorities of Ukraine in the process of acquiring NATO membership.

Keywords: NATO, Alliance, integration, security.

Вступ

Україна націлена на інтеграцію до Європейського Союзу та НАТО, що є вираженням волі українського народу та політичної стратегії влади. Метою цієї статті є розгляд пріоритетів, пов'язаних із вступом України до НАТО. Для кращого розуміння цього питання необхідно зрозуміти переваги, які отримає українське суспільство у випадку приєднання країни до Північноатлантичного оборонного альянсу [1].

Основна частина

Євроатлантична інтеграція – це питання, що стало одним із найбільш актуальних і часто обговорюваних в українському суспільстві. Спочатку воно перейшло у ранг політичного, а кілька років тому стало навіть соціально-побутовим. Навколо нього точиться багато суперечок, існує маса міфів та дезінформації, існують певні стереотипи.

З початку бойових дій з Росією в 2014 році Україна прагнула зміцнити свої зв'язки з військовим союзом НАТО. Хоча реакція альянсу на конфлікт, зрозуміло, була обережною, у відносинах з Києвом також відбувся значний прогрес. Інституційна співпраця активізувалась, і низка окремих держав-членів НАТО направила військові місії в Україну для забезпечення підготовки та підтримки переходу країни до стандартів НАТО.

Зміни відносин України з НАТО протягом останніх шести років відображалися у коливаннях української громадської думки. До 2014 року відносно небагато українців хотіли, щоб країна вступила в НАТО. Ця ситуація була повністю трансформована шоком від російської агресії. В радикально зміненому геополітичному середовищі, створеному кремлівським захопленням Криму та гібридною інтервенцією Росії на сході України, думка різко змінилася на користь членства України в НАТО. Якби сьогодні відбувся референдум з цього питання, ті, хто підтримує членство, швидше за все, отримали б командну більшість.

Найближчих перспектив вступу України до членства практично немає, але це не завадило країні зробити численні кроки до досягнення цієї кінцевої мети. Найголовніше, що амбіції України щодо членства в НАТО були вписані в українську Конституцію в лютому 2019 року через поправку, яка також підтвердила мету вступу до Європейського Союзу [3]. Першою і найбільш часто згадуваною перевагою вступу країни до НАТО є отримання гарантій забезпечення безпеки, територіальної цілісності, недоторканості кордонів та державного суверенітету. Членство надає гарантії, які є підґрунтям Північноатлантичного договору. Йдеться про те, що Договір гарантує, що жодна країна-член Альянсу не буде змушена розраховувати лише на власні сили та економічні ресурси у вирішенні основних проблем безпеки у разі збройного нападу.

Однак жодна країна не позбавляється права виконати національні зобов'язання перед своїм народом. Кожна країна продовжує нести відповідальність за власну оборону. НАТО не робить нічого за них. Альянс створює можливості для того, щоб вони робили це разом. Він дозволяє країнам-членам спільно вирішувати життєво важливі завдання у сфері національної безпеки. В результаті, незважаючи на відмінності у становищі та військовому потенціалі країн-членів, у них з'являється відчуття рівної безпеки, що сприяє зміцненню їх загальної стабільності [2]. До того ж, це попутно створює додаткову

вигоду для економіки країни - участь у системі колективної безпеки, яку утворюють країни-члени НАТО, є вигіднішою, ніж забезпечення її оборони самостійно, оскільки це зменшує податки громадян країни на утримання власних збройних сил, створює сприятливе середовище безпеки на кордонах з країнами-союзниками, що дає змогу заощаджувати кошти на відмові від принципу —кругової оборони, спільна оборона дозволяє заощаджувати, особливо невеликим країнам, на військовій спеціалізації, підтримуючи лише ті види озброєнь, які союзниками визнано доцільними, виходячи із стратегії спільної оборони [4].

Після вступу до Альянсу Україна братиме безпосередню участь у процесах вироблення і прийняття рішень, спрямованих на подальший розвиток європейської та євроатлантичної безпеки, котрі не лише стосуються інтересів національної безпеки України й НАТО, а й формують сучасне середовище євроатлантичної безпеки, в тому числі й безпеку України. Наша держава отримає безпрецедентні додаткові гарантії забезпечення державного суверенітету, територіальної цілісності та непорушності державного кордону відповідно до Вашингтонського договору [5].

Вступ до Альянсу є потужним стимулом для здійснення необхідних реформ з метою піднесення рівня життя громадян до стандартів країн розвиненої демократії. Вхідження до НАТО передбачає перехід на високі стандарти НАТО в усіх сферах: політичній, економічній, військовій.

Отже що треба Україні для вступу до Альянсу:

1. Реформа армії та безпекових служб: Україні необхідно продовжувати реформувати свої військові сили та забезпечити їх відповідність стандартам НАТО. Це включає підвищення професійності військових, модернізацію озброєння та укріплення обороноздатності.
2. Боротьба з корупцією та правова реформа: Україні слід продовжувати боротьбу з корупцією та підвищувати рівень дотримання права в країні. Це стане важливим сигналом для НАТО про здатність України до ефективного управління та реформ.
3. Політичні та економічні зміни: Україні важливо продовжувати політичні та економічні реформи, спрямовані на зміцнення демократії, прав людини, ринкової економіки та соціальної справедливості.
4. Демократичні інституції та права людини: Україні необхідно продовжувати розвивати демократичні інституції, зміцнювати права людини та рухатися в напрямку демократичного правління. Це включає реформу судової системи, боротьбу з корупцією, створення ефективної системи правоохоронних органів та забезпечення свободи слова та медіа.
5. Консолідація суспільства: Україні важливо зміцнювати національний консенсус щодо вступу до НАТО. Це включає проведення інформаційних кампаній, спрямованих на пояснення переваг членства в альянсі, а також вирішення внутрішніх соціальних та політичних розбіжностей.
6. Співпраця з іншими країнами-членами НАТО: Україні важливо активно співпрацювати з іншими країнами-членами НАТО, зокрема з тими, які вже пройшли шлях вступу. Це дозволить отримати підтримку та досвід у процесі готування до членства.
7. Забезпечення стабільності та безпеки в регіоні: Україні варто продовжувати здійснювати активну регіональну політику, спрямовану на забезпечення стабільності та безпеки в своєму регіоні. Це може включати спільні ініціативи з іншими країнами та регіональними організаціями.
8. Економічні реформи та розвиток: Україні необхідно продовжувати економічні реформи, спрямовані на зміцнення економіки та підвищення рівня життя громадян. Це включає розвиток інфраструктури, підтримку підприємництва, а також впровадження ефективної фіскальної та грошової політики.

Висновок

Членство України в НАТО має важливе значення для цивілізаційного розвитку країни. Це сприятиме розвитку нових промислових галузей, зміцненню економіки, створенню нових робочих місць та привабливості іноземних інвестицій. Також це допоможе позбавити Україну іміджу "пострадянської країни" і спростить вступ до ЄС. Інтеграція до НАТО дозволить Україні користуватися механізмом колективної оборони, що зменшить загрозу використання країни як "буферної зони".

Крім того, членство в НАТО дозволить Україні мати вагомий вплив на міжнародні процеси та ефективно захищати свою економічну безпеку, що сприятиме вступу до ЄС. Важливо також зазначити, що це сприятиме поглибленню демократії та верховенства права в українському суспільстві, оскільки ці цінності є основою філософії Північноатлантичного альянсу і широко підтримуються українським народом.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Артьомов І. В. Проблеми і перспективи входження України в Європейський Союз Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2007. 384 с.
2. Вступ України до НАТО: переваги та недоліки членства URL: https://pidruchniki.com/1787010755637/politologiya/vstup_ukrayini_nato_perevagi_nedoliki_chlenstva.
3. Конституція України URL: <https://www.president.gov.ua/documents/constitution>.
4. Міфи про НАТО. URL: <https://ukraine-nato.mfa.gov.ua/pro-nato/mifi-pro-nato>.
5. Переваги та недоліки членства в НАТО URL: https://censor.net.ua/forum/2483765/perevagi_ta_nedolki_chlenstva_v_nato

Мунтян Дмитро Віталійович – студент 2 курсу кафедри комп’ютерних наук, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail: dmytromoon@gmail.com

Корнієнко Валерій Олександрович – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри соціально-політичних наук, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, e-mail: valkorney1958@gmail.com

Dmytro Muntyan – 2nd year student, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: dmytromoon@gmail.com

Kornienko Valerii – Dr. of Political Sciences, Professor, Head of the Department of Social and Political Sciences, Vinnytsia National Technical University, Vinnitsa, e-mail: valkorney1958@gmail.com